

KOLLÉGIUM

S Z A K M A I - M Ó D S Z E R T A N I , I N F O R M Á C I Ó S F O L Y Ó I R A T

Kiadja a Kollégiumi Szövetség

Alapította a Kollégiumokért Sajtóalapítvány

A TARTALOMBÓL:

- KATOLIKUS KOLLÉGIUMI NEVELŐK NEMZETKÖZI KONFERENCIÁJA
- BESZÉLGETÉS A BOLYAI SZAKKOLLÉGIUM EGYKORI TANÁRÁVAL
- KARDOS LÁSZLÓ EMLÉKKIÁLLÍTÁS
- AZ ELISMERÉS IRÁNTI IGÉNY
- FELHÍVÁSOK

IX. évfolyam 1999. december

12

KATOLIKUS KOLLÉGIUMI NEVELŐK NEMZETKÖZI KONFERENCIÁJA

1999. október 25-26-án, Budapesten került megrendezésre az első katolikus kollégiumi nevelők konferenciája, melynek a Patrona Hungariae Gyakorló Általános Iskola, Gimnázium, Diákotthon, Zene- és Szakiskola adott otthont.

A konferencián dr. Szemkeő Judit, az OM közigazgatási államtitkára tartott előadást a minisztérium kollégiumfejlesztési elképzeléseiről. Somogyi Lászlóné a Református Egyház, Mihályi Zoltánné az Evangélikus Egyház, Kárpáti Imre a Zsidó Hitközségek Szövetsége nevében tartott előadást a különböző felekezetű kollégiumok helyzetéről. Az előadásokat és a szekiófoglalkozásokat követően Kecskés Éva, az OM szaktanácsadója és Hotváth István a Kollégiumi Szövetség elnöke fórum keretében válaszolt a felmerült kérdésekre.

1991-1999. között 44 új katolikus diákotthon nyitotta meg kapuját hazánkban, melynek több mint 5000 lakója van. A diákotthonok élete igen sokszínű, melyet meghatároz a fenntartó szerzetesi közösség vagy egyházmegye hagyománya, az ott lakó diákok életkora, mely 7 évtől 18 évig terjed, a kollégium típusa (fiú, leány vagy vegyes diákotthon). A legfontosabb meghatározó az ott munkálkodó pedagógus, aki nevel és oktat, aki megteremti az intézmény légkörét, akin az múlik, hogy szeretettel, biztonságot adó, igazi diákotthonná váljon a kollégium a diákok számára. Milyen legyen a katolikus diákotthon szellemisége, mire neveljen? – Ezekről a kérdésekről beszélgettem Bíró László püspök úrral, a Központi Szeminárium rektorával, a Családpasztorációs Bizottság elnökével, - aki a konferencián ebben a témában tartott előadást.

Bíró László püspök

Püspök úr, a legtöbb ember úgy gondolja, hogy az egyházi kollégiumokba olyan gyerekek kerülnek, akik otthonról is elkötelezett vallási nevelést kaptak, ezért sokkal kevesebb nevelési problémával kell megküzdeniük, mint a világi kollégiumokban. Milyenek valójában a kollégiumokba érkező fiatalok?

Az 1980-as Püspöki Szinódus döntése értelmében Magyarországon is közvélemény kutatás tárgya volt az ifjúság. Főleg arra a kérdésre keres-

tük a választ, hogy van-e a katolikus fiataloknak a teljes életre való törekvésre elkötelezettségük.

A házasságról, a családi életről szóló elképzeléseik elég lehangolóak voltak. Tulajdonképpen igénytelenek ezen a területen, megelégszenek a szexuális kapcsolatokkal és az anyagi előnyökkel, „a ketten többre megyünk” jelszavával. Eszterházi Péter is igazolja ezt a jelenséget és mindjárt egy okra is rámutat. „Egyre több család nélkül felnőtt (megnőtt) emberrel találkozom. Már – elvileg, szociológiailag – „mi” is effélék volnánk, hallgatag, megalázott apák, nyúzott anyák maradékai... Ingatag, lebegő embernek látom sokszor ezeket, akik nem tudnak és nem is mernek semmire sem támaszkodni.

Bizonytalanok mindenben, érzelmeikben is, intellektuálisan is. A családtalan embernek mintha minden még nehezebb volna. Mintha a gyökereitől fosztana meg, mintha

Kollégium

AZ OKTATÁSI MINISZTERIUM
TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT

- ☐ **Kiadja:** a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség, a „Kollégiumokért” Sajtóalapítvány megbízásából
- ☐ **Felelős kiadó:** Horváth István ☐ **Főszerkesztő:** Benda János ☐ **Alapító főszerkesztő:** Dr. Benedek István
- ☐ **Rovatszerkesztők:** Fuchsné Hattinger Zsuzsanna, Tel.: 27/ 317 - 069 (Diákoldal); Gulyás Béla, Tel.: 78/ 462 - 035 (Zöld-oldal); Takács Ernő, Tel.: 34/487 - 081 (Szakmai érdekvédelem); Dr.Csépe György, Tel.: 37/ 318 - 138 (KSZ hírek, megyei információk)
- ☐ **Terjesztés:** Pethes Zoltán, Tel.: 30/376 - 042; ☐ **Szerkesztőség címe:** Körösy László Középiskolai Kollégium 2500 Esztergom, Szent István tér 6. Tel./fax: 33/412 - 813 ☐ **Előfizethető a kiadó címén:** 1417 BUDAPEST, Pf.:11. Tel./fax:(1) 352-9601
- E-mail : kollegiumiszovetseg@mail.matav.hu ☐ **Honlap:** www.kollegiumiszovetseg.matav.hu **Példányszám:** 1500

kultúrája sem volna, hazája sem, pedig csak apja nincs meg anyja.”

Kelemenné Farkas Márta is lehangolóan ír: „A szekularizált világ a helyes ismeret és helyes önismeret hiányának folyamánaképpen lelki nyomorékok, pótszerek, és pótcselekvések özönét ontja. A tetejében többszörösen becsapott nemzedék nőtt fel mostanra, - iskoláinkba az ő gyermekeik járnak.”

Jól fogalmaz, amikor azt mondja, „A fiatalok egyre agresszívebbek, türelmetlenebbek és felelőtlenebbek, ami egyáltalán nem csoda, hiszen már a szülei is talajvesztettek, agresszívek, türelmetlenek és felelőtlenek voltak.” Fiataljaink sok esetben csak megnőnek a házasságra, nem pedig felnőnek hozzá. Gyakran hallok olyan esetekről, amikor a középiskolás diáklány kétszer elvégezte az első osztályt, majd 18 évesen örült, hogy elköltözhett a barátjához és a szülőktől független, önálló életet kezdett. Ami néhány hónap múlva kiderült, hogy az álomvilág megvalósulása egészen kiábrándító is lehet. A katolikus diákotthonokba kerülő gyerekek neveltségi szintje, szellemisége elsősorban a szülők, a családi háttér függvénye. Azonban azt is el kell mondanom, hogy nagyon sok olyan fiatallal is találkoztam, akik határozott életcélal, szilárd erkölcsi értékrenddel, kimagasló munkabírással rendelkeznek. Minden elismerésem azoké, akik a tanulás, a sport, vagy a művészeti élet területén már fiatal korukban is elismerésre méltó eredményt érnek el. Bízom abba, hogy ezek az emberek a saját környezetükbe olyan kisugárzást gyakorolnak, amelyek jobbat teszik az emberi kapcsolatokat, követendő példaképpé válnak. Szeretném, ha minél több ilyen diák lenne, kerülne ki a katolikus kollégiumokból.

Mit tehet a kollégium annak érdekében, hogy a diákok lelki fejlődése olyan irányú legyen, hogy felnőtt korukban megállják a helyüket a családi életben és a választott életpályájukon egyaránt?

A kollégiumba küldött gyerek kiszakad otthoni környezetéből. Egy pótkörnyezetbe kerül bele. Ha a pótkörnyezet szereplői is diákok és nevelők egyaránt, igyekeznek szeretni egymást, a pótkörnyezet több szempontból is megközelítheti, esetleg felül is múlhatja azt, amit a gyermek sokszor az ideálistól eltérő családi háttértől kaphat.

A kollégiumi nevelőmunka első számú letéteményese a nevelőtanárr. A katolikus kollégium milyen elvárásokat támaszt a pedagógusokkal szemben?

Pintér Ambrus szavait idézném: „Tanítványait szívből szeresse, mint olyanokat, akiket Isten rendelt a keze alá, hogy azok körül atyai tisztet gyakoroljon.” A nevelőtanárr, tehát nem egy a gyermek mellé – köré rendelt felnőttek közül, hanem a természetes szülőket helyettesíti, akik feltétel nélkül szeretetükbe fogadják a gyermekeket és ettől a szeretettől indítva mindent elkövetnek, hogy felnőtté növekedésüknek, testi-lelki fejlődésüknek biztosítsák. A kollégiumi nevelőnek, mint minden pedagógusnak elsősorban önmagával szemben kell igényesnek lennie. Ha ez az igényesség ott él a nevelőtanárban, akkor a gyermek nem piszkálódásként éli meg a feléje támasztott követelményeket, hanem a szeretet megnyilvánulásaként. Tehát a nevelő részéről elengedhetetlen a szeretet, a következetesség és az igényesség.

Szükség van-e a mai fiatalnak követendő példaképre, modellekre?

Igen véleményem szerint szüksége van. Németh László a jeles író ezt nagyon tömören, szépen megfogalmazza: „A nevelőnek tulajdonképpen nincs is nagyobb feladata, minthogy magában építse fel a példát, amellyel a fiatal lélek tájékozódó (s részben utánzó) kedvét az igazi nagyság felé fordítja, hogy ott a családban, az osztályban jöjjön létre

az atmoszféra, mert igazán nevelni csak atmoszférával lehet.” Az egyik francia teológus így vélekedik: „Korunkra a dolgok összezavarása a jellemző. Nem a gyermekek azonosulnak szüleikkel, hanem a felnőttek azonosulnak a fiatalokkal.

Megdöbbenő látni, hogy a fiatalok, akiknek segítségre, valamilyen vonatkoztatási rendszerre, törvényre van szükségük, tulajdon apjuk helyett a nagyapjukhoz fordulnak.” Hiányzik gyermekeink számára a modell, maradnak számukra a sztárok, a bálványok, pedig nekik példákra, modellekre van szükségük, olyanokra, akik a közelükben élnek, akikre felfigyelhetnek.

Korunk társadalmi eszméi nem kedveznek a közösségi magatartást, a másik ember megbecsülését, szeretetét vallóknak, inkább kedvez az önző, mindenkit eltipró pénzszerzőknek, a „nagy egyéniségeknek”. Ön hogy látja, hová vezet ez a nagyfokú önmegvalósításra való törekvés?

Az önmegvalósító ember számára a legegyszerűbb dolog, hogy önmagát tekinti az egész létezés értelmének és céljának. Ő a világ közepe és oda gyűjt mindent. Aki ezt komolyan is képzelem, azt már semmiféle törvény vagy erkölcs el nem tántoríthatja. A másik emberrel sem tud mit kezdeni, csak eszközként használja.

Ennek az embernek minden körülmények között olyan teljesítményt kell véghezvinnie, amit mindenki lát és azt a következtetést vonja le belőle, hogy a kiváló, értékes ember. Az ilyen emberek gyerekei általában egykék, magányra ítétek. A szülő gyermekében is saját magát szereti, olyan teljesítményre készíti, amit ő el szeretett volna élni, de nem tudott. Legfőképpen pedig szeretetet követel tőle annyit, amennyit se nem adott másnak, sem nem érdemelt ki. Összességében elmondható, hogy korunk embere az „én” megszállottja, - amíg saját boldogságát keresi, elfut az élete. Nem veszi észre azt a József Attila gondolatot, hogy: „Hiába fűrösztöd önmagadban, csak másban moshatod meg arcodat”.

Hogy hová vezet ez az út? Az egyén elszigetelődéséhez, a családi közös-

segek szétbomlásához, az őszinte emberi kapcsolatok hiányához, a társadalom erkölcsi eróziójához.

Mi a véleménye a kollégiumi fegyelem és rend szükséges szigorúságáról?

A kollégiumban uralkodó külső és belső (lelki) rend feltételezi, és kölcsönösen erősíti egymást. A rend felépítéséhez és fenntartásához szigorra és fegyelemre van szükség. Fegyelem dolgában elég rosszul áll a társadalom mind a közösség, mind pedig az egyén szintjén. Úgy látom, és az a tapasztalatom, hogy a fegyelmezetlenség és a rendetlenség nem a tanulók rendetlenkedése, hanem legtöbb esetben a pedagógusok következetlensége, a megtartandó szabályok számonkérésének, az ellenőrzésnek a hiánya, s ebből fakadóan a gyermek tanácstalansága, anarchikus viselkedése, cinizmusa. A szülők és a gyerekek sokkal jobban szeretik a következetes, kiszámítható pedagógust, mint az engedékeny, sok meg-

alkuvást elfogadót. A pedagógus példamutatása ezen a területen is fontos, - ha a gyerek azt látja, hogy a tanár nem késik, igényesen felkészül a foglalkozásokra, káros szenvedélyeknek nem rabja, megfelelő munkamorállal rendelkezik, akkor a gyermek számára is egyértelmű a megkövetelt rend és fegyelem.

Meddig terjedhet a kollégiumi nevelőtanárra felelőssége a gondjaira bízott gyerekekért?

Gyakran úgy érzi az ember, hogy mindent tőle vár a szülő, a diák, az iskola. Az otthoni nevelés egyre kevesebb időt, és egyre kisebb teret kap, ugyanakkor a társadalom egyre inkább a szülőkre kívánja hárítani a gyermeknevelés felelősségét. Furcsa paradoxon ez. A kollégiumi nevelőtárnak sok lehetősége van, hogy ebből valamit feloldjon. Együtt munkálkodva a szülőkkel átvállaljon olyan feladatokat is, amelyeket tényleg másoknak kellett volna már

előbb megtenni. Például olyan területekkel is kell foglalkozni, mint a helyes konfliktusmegoldások, az önelfogadás, a szexualitás, a káros szenvedélyek megelőzése, a hivatás, az életpálya keresése és még sorolhatnám tovább. Az is tény, hogy a gondjainkra bízott gyermekek nevelése a későbbiek során jelentősen változhat annak függvényében is, hogy milyen egzisztenciális körülmények befolyásolják életüket. Egyetlen korban sem volt könnyű azoknak az életük, akik a hagyományos értékrend szerint szervezték és éltek az életüket, nem idomultak, nem alkalmazkodtak különböző rövid életű, divat ideológiákhoz, kalandor pénzszerzési lehetőségekhez, (nagy átverésekhez). Azonban hiszem és vallom, hogy az emberiség fejlődésének, túlélésének, emberhez méltó életének megőrzéséhez ezek az értékek fennmaradása elengedhetetlen.

Köszönöm a beszélgetést.

Gulyás Béla szerkesztő

MENTÜNK - LÁTTUNK - LÓTTÜNK

Kerestük a helyes megoldást

1999. okt. 28-án, Tatán rendezték meg a már hagyománynak számító Kollégiumi Polgárvédelmi Versenyt. Kritérium: 6 fős csapat, fiú és leány összetételben.

A Kalocsai Hunyadi János Középsiskolai Kollégiumból Borbényi Anita, Kara Tündi, Szerbienkó Kati, Papp László, Pálfi Misi és Zs. Tóth István vett részt a nagy vetélkedőn. Úgy elméletben, mint gyakorlatban is helyt kellett állnunk.

A kilenc állomáshelyre tervezett feladatsor színesedett a leleményes feladatokban. Főleg a precízségre- és időre törekvő munkálkodások okoztak izgalmat, mint pl. a vegyvédelmi ruha, az álarc tökéletes felöltése, a

betegszállítás, az izotópkereső pontos összerakása. Szerencsére úgy elosztottuk a teendőket egymás között, hogy nem okozott gondot a végrehajtásnál. A legjobban a nyúl-gát felépítésénél fáradtunk el, de megérte, mert kiemelt pontszámot kaptunk. Az első gondunk az volt, hogy mi is az a nyúl-gát? Talán akkor, hogy a nyúl át tudja ugrani? Aztán hogyan is kellene felépíteni, vagy miből? Hamarosan megtudtuk, hogy ez egy „nyúlvány”-gát. Tanár úrral megkonzultáltuk a teendőket és mind a 33 zsákot elkészítettük.

Mindenre és mindenkire figyeltünk

Az összes induló csapat közül a sérülteket legprecízebben mi láttuk el.

Újraélesztési kísérlet

Maximális elismeréssel és a legragyogóbban lóttunk. Kiemelték, hogy ritka, ahol a lányok ennyire ügyesek! Jó volt hallani a pártatlan zsűri szájából a „leg”-eket.

Boldogan, tele élménnyel tértünk haza. Köszönjük felkészítőinknek, hogy eljuthattunk erre az emlékezetes versenyre. Greminger Éva néni az elsősegélynyújtást, Martin Jánosné tanárnőnek és Martin János tanár úrnak a folyamatos számonkérést, Fekete Ferenc PV-s úrnak a szakmai segítséget.

Az oklevéllel és fényképekkel felidézzük a történeteket:

Borbényi Anita csoportvezető

Beszélgetés

Szabó Imre nyugalmazott geológussal, a Bolyai János Természettudományi Szakkollégium egykori tanárával

Mikor, milyen körülmények között kerültél kapcsolatba a népi kollégiummal, hogyan kerültél oda?

A fővárosi fiúiskolai kollégiumok egyesítése alkalmából a MAKE Móricz Zsigmond Kollégiumból irányítottak át a NÉKOSZ Bolyai János Természettudományi Szakkollégiumába 1948 tavaszán. (MAKE = Magyar Kollégiumi Egyesület, a Független Kisgazdapárt által 1946 őszén alakított kollégiumi szervezet. 1948 márciusában egyesült a NÉKOSZ-szal.) Több, mint 50 éve telt el azóta, ha kopik is az emlékezet, az felejthetetlen, hogy 1948 március végén, április elején gyönyörű tavaszi időben a Rózsadomb legszebb helyein - a Bolyai u. 11-ben - megalakult a NÉKOSZ Bolyai János Természettudományi Kollégium.

Új, szép életre utalt a természet; a kollégium kertjében pompáztak a tavaszi virágok, a kert fái, bokrai, a bejárati lépcsők fölötti fürtökben lógó orgonák. Mintegy 40 egyetemi hallgató, főleg vegyészek, fizikusok, matematikusok, geológusok és más szakmák tanulói az új környezetben maguk formálták közösségüket. A kollégium vezetője Pál Lénárd igazgató vegyész-fizikus és Székér Gyula kollégiumi titkár vegyész a tapasztaltabb egyetemisták irányításával, a fővárosi kollégiumokból ideirányított fiatalokból alapító tagok lettek.

A kollégium életéből említsél néhány érdekes, emlékezetes epizódot.

Az egybegyűlt a társaság fiúk, lányok összehangolásának napjain élénken foglalkoztatott mindenkit a személyes bemutatkozások és vallomások magunkról, másokról, környezettünkről. A vezetőség életünk rendezésére tervet készített. A tervet Pál Lénárd igazgató meggyőző szugesztivitással hosszasan ismertette a

késő esti megbeszélésen. A napi munkától elfáradt hallgatóság figyelmének felrázása érdekében Székér Gyula titkár nótát vezényelt, mire a leggyorsabban kapcsoló Virágh K. rázendített a közkedvelt forradalmi dalra: "A gaz bitagnak terve ez, a gaz bitagnak terve ez, hogy megfojt minket tönkretesz." stb. Lett persze általános derűtség, s oldott hangulat, a tervezet elfogadásra került.

A szobaközösségek spontán alakultak egy-egy felelős választásával. Nálunk is kialakult az "izzó közösség", amit Bizám matematikus suta, de kacskaringós, hozzá nem illő káromkodások jeleztek, különösen ha korán kellett kelni reggelként. Meg is kapta az érte járó feddő szavakat: "Komám, nem azzal tartozol a néphez, hogy jó nagyokat káromkodsz."

Csordás L. fizikus mindig naprakész politikai válaszai borzolták az idegeket. Tele voltunk kérdésekkel, de a kérdés feltevések nem mindig voltak megfelelően jólfésültek. Kiss E. matematikus a tapasztalt, "jól fésült" legidősebb társunk, jellegzetes palócos beszédével és kacsiás bajuszával tűnt ki, ez utóbbival érdemelte ki, hogy a "suvikszos bajszom úgy áll, mint az öregbika szarva" szövegrészt tartalmazó nótát gyakran elénekeltük bosszantására, melynek minden szavát külön-külön is találónak véltünk.

Nemigen studióztunk a holnapon, el voltunk foglalva egymással, a tanulmányainkkal, a perspektívák folyamatosan alakultak ki. A kollégium nyugalmat, végre rendezett háttérrel biztosított számos hontalan, családi háttér nélküli barátunknak.

A legfőbb események, a kialakított napirenden kívül, a többnyire pén-

tek esténként rendezett kollégiumi estek voltak, nem egyszer este 8 órától éjfélig. Az emlékeken kívül néhány korabeli feljegyzésem tanúsodik ezekről. 1948. április 19-én hétfőn a következőt jegyeztem fel: "Vacsora után 8 órakor taggyűlésen veszek részt..."

42 kérdésre kellett írásban válaszolni." (Ezek a Györffy-kollégium felvételi kérdései voltak, lásd a Nékosz kötet II. 943-944.old.)

"Ennek előkészítése 1/4 12-ig tartott. Sok jó és furcsa kérdést láttam, pl. pokolba jutnak-e a káromkodós embere? Még most sem tudom."

A félév végén, június 30-án a kollégiumi est 8 órától éjfél után 1/2 2-ig tartott, volt miről beszélni; a félév alatti munkáról, sikerekről és hiányosságokról. "Rendes tagságot nyertem és könyvjutalomban részesedtem. Ezzel vége van egy féléves kollégiumi tagságomnak."

A közös összejövetelek, megbeszélések során sok minden kiderül az embereinkről. Egyik jól tanul, a másik sokat lazít. A kritika és önkritika esetek gyakran sutára sikerültek, de jó poénok is keletkeztek: egyik fiú a női kollégista társukat így jellemezte: "KE elvtársnő politikailag egy fejlett elvtársnő", mire valaki (KK) halkán vagy inkább félhangosan megjegyzi "KE fejlett vessző, elvtársnő..." Mindenki értette.

A kollégiumot készen kaptuk. Nagyon szép épület, szobrokkal, nagy terasszal, de itt-ott javítani kell rajta. Közösen végzünk tetőfedést, parkjavítást és kialakítjuk a saját röplabda pályánkat is kevés földmunkával és szakértelemmel.

A kollégiumban első volt mindig a szakmai tanulmányi munka. Időnk nagy részét az egyetem töltöttük, egyeseknek sok estébe nyúló gyakorlati és laboratóriumi stúdiuma volt. Hétféteken azonban szabad volt mindenki. Voltak alkalmak vidéki

látogatásokra, főleg a választások idején, a Duna-Tisza közén, Szank körzetében, máskor Dormánd községben. Sokak számára a kirándulások új vidékek megismerését jelentették és szembesülést a vidéki, más jellegű korabeli valósággal, gyakran őszinte csodálkozással. De volt olyan rohammunka egy-egy délután, úttörővasút építése, hatalmas tömeg a sok-sok kollégista együttlété, a találkozások színesítették az ilyen alkalmakat.

Sportolásra a röplabda pálya kínált alkalmat és a ping-pong a kollégium egyetlen asztalán. A geológusok hétvégeken nagy kirándulásokat tettek a budai hegyekben vagy a környék barlangjait látogatták meg, s ilyenkor nyakig sárosan tértek haza. A pincében a sok gyűjtött kőzetminta előbb-utóbb kidobásra került.

A szellemi épülés műhelyei a szemináriumok voltak, politikai és társadalmi ismeretek szerzése érdekében. Az újságok olvasása tematikáját itt tanultuk meg. Nagy izgalmat váltott ki a Tájékoztató Iroda Jugoszláviára vonatkozó határozata.

Állandó napirenden volt a nyelvtanulás kérdése. Reggelente angol nyelvórákon vettünk részt, angol nyelvű újságok olvasásával. Prágai D. volt a nyelvtanulás felelőse, ő beszélt közülünk a legtöbb nyelven pld. románul és franciául is; ő beszélt franciául az egyetlen vietnámi lakossal, és Dilip indiai biológus angol-magyar tolmácsa voltam egyszer egy újságíró riportkészítéskor. Általában a nyelvismeret nem volt erősségünk, a hiány pótlására tett erőfeszítések nem jártak sikerrel.

Külön ünnepi események voltak vasárnaponként olykor nevesebb személyek, tanárok, tudósok meghívásával, amikor közös ebéd után délutánba nyúló kötetlen beszélgetés alakult ki a tanárok és diákok között. Többek között Erdei-Grúz Tibor a fizika-kémia egyetemi tanára volt vendégünk, s többször Rényi Alfréd és Rényi Kató matematikusok.

1948 május végén a kollégiumunkban volt a híres angol biológus Huxley állami fogadás; a nagy eseményre készültünk kérdésekkel, vitatémákkal. A sok hivatalos vendég mellett a diákoknak kevesebb szerep jutott, de nem voltunk rossz házigazdák. A kialakult vitában a válaszok során nem mindig tudott angolról magyarra ill. fordítva jól fogalmazni helyesen hiteles tolmács, s Boldizsár Iván mentette a helyzetet, majd őt Vajda Miklós végzős vegyész hallgató szakszerű fordításával segítette ki. Ebből is látuk, hogy az általános nyelvismereten kívül nagy szerepe van a szakmai nyelv tudásának is.

Az 1948-as év nyarán rendezett egy hónapos NÉKOSZ iskola megfigyelt tanulása sok új politikai, gazdasági, történelmi és filozófiai ismerettel gazdagított minket, de egyúttal megismerkedtünk olyan kollégista társunkat, akikből korunk híres emberei lettek, mint Nagy László a költő, színészek, zenészek, közgazdászok, stb.

Milyen fontosabb elismerésben részesültél az elmúlt évtizedekben, érték-e hátrányok népi kollégista múltad miatt?

Elismerésben a szakma részéről részesültem (kiváló szakember, a bányászat kiváló dolgozója és egyeb, külön állami kitüntetést nem kaptam, nem is vártam, elégtétel a kollégáim és munkástársaim elismerése volt).

Népi kollégista múltam miatt hátrányoknál nem tudok, nem hiszem, hogy voltak, az ilyen minősítés nem jöhetett számításba.

A népi kollégiumok életéből mit tartanál fontosnak a mai kollégiumokban meghonosítani, megismertetni?

Főleg a kölcsönös megbecsülést, az egymás iránti felelősségérzet erősítését, s hogy az adott lehetőséget értékelni kell és maximálisan élni kell vele az idő elvesztegetése nélkül. A hétvégeket, a "szabadidőt" jól, jobban lehetne hasznosítani a jövő, a közösség építésére, épülésére. Természetesen idővel minden tapasztal-

at elavulhat, módosulhat, érvényét veszíti a változó idővel. Annyi bizonyos, hogy a mai fiataloknak sokkal tudatosabban és bátran élni kell a megnövekedett lehetőségekkel, az idő a legdrágább kincs, jól kell vele gazdálkodni. Azt is tudom, hogy a közösség és a család szerepe a legnagyobb a nevelésben, az egyén és társadalom életében nélkülözhetetlen.

Észrevételeid, gondjaid a múltból, jelenről, fiatalokról, idősekről, a régi kollégistákról?

Több, mint ötven éve voltam kollégista, akkor is rövid ideig, más és más körülmények között. Hogy mit jelentett nekem, ritkán gondolkodtam el róla, mint ami a fenti kérdések során megfogalmazásra kívánczik. Egy biztos, hogy az az időszak történelmi ma már, s egybeesik szakértelmiséggé válásunk idejével, s jó hogy így történt, különben könnyen elsüllyedhettünk volna az akkori változó, bizonytalan körülményekben. Jó, hogy vannak, akik ápolják a régi kollégiumi szellemet s az újabb kialakításában fáradoznak s lesz folytatás. A maiaknak: legyenek jó szakemberek alapos nyelvtudással, fogékonyak minden jóra.

Hogyan alakult az elmúlt évtizedekben életed, fontosabb sikereid, esetleg kudarcaid?

1951 szeptemberében szereztem geológus diplomát az ELTE TTK-n. Évfolyamtársaim többsége az iparba (olajipar, szénbányászat, Állami Földtani Intézet) irányítással helyezkedett el.

Én az egyetemünk egyik tanszékén rövidesen tanársegédi kinevezést kaptam. Rövid négy év alatt a jövő szakembereinek képzésével (gyakorlatok, terepi akciók vezetésével és szakjegyzetek készítésével) foglalkoztam, egyúttal a tudományos munkavégzés reményében.

Mindezek áttevődtek az 1956 utáni új iparági perspektívára; a hazai sugárzóanyagok földtani kutatása

programjában realizálódtak, osztályvezető, majd területi kutatócsoport vezetői megbízatással, kutatásvezető geológus főmérnöki beosztással. Az ilyen kutatómunka eleve magában hordozza a kudarcok és kisebb sikerek lehetőségét. Voltam rövid ideig külföldön (Algéria), 1 évig ösztöndíjas Franciaországban, s felkerültem az UNO-szakértők listájára.

Melyek azok az értékek, amelyeket a népi kollégiumban kaptál és amelyekre később is szívesen emlékeztél, támaszkodhattál?

A kollégium sok szabadságot adott, elsőrendű volt a szakmai ismeretek minél hamarabbi és alapos elsajátítása, a társadalmi ismeretek tanulmányozását sem elhanyagolva. Az őszinte emberi kapcsolatok, egymás problémáinak megértése s az önzetlen, segítő szándék a személyi jó és rossz tulajdonságokat sem elhallgatva. Közösségi felelősség, az

egyéni önzés háttérbe szorítása. Azt hiszem, kellemetlen emlékek nem terheltek, a sok jó mellett idővel ködbe vész, ha volt is.

Hogyan élted meg a NÉKOSZ megszüntetését, a kollégium emlékét. Később család, baráti körben ápolta-e vagy inkább elhallgattad?

A NÉKOSZ megszüntét alig vettük észre. A kollégium életében változás annyi volt, hogy a vezetőséget új váltotta fel; egy kinevezett igazgató személyében, a tagság bizalma pedig engem választott meg kollégiumi titkárnak. Jó darabig a korábban kialakultak szerint minden azonos módon ment tovább, a permanens egyetemi reformoknak függvényében (pl. kötelező politikai oktatás, orosz nyelvtanulás, tanulókörök stb.). A kollégiumi élet alig hogy kialakult, már el is múlt, de soha nem lehet elfelejteni hangulatát, pozitív élményeit, ez mutatkozik

meg mindenki, akivel akár 50 év múlva is találkozunk, ha a világ túlfeléről érkezik is vissza. Mindenki tudta rólam a családban, munkahelyen, egyéb körökben is, hogy kollégista voltam, különösebben hangsúlyozni vagy eltitkolni nem kellett. Mint nyugdíjas nem unatkozom, vannak unokáink, nagy kert és sok munka, néha kirándulunk, s azzal áltatom magam, hogy még tudok valamit összefoglalni hosszú szakmai tapasztalataimból. A Bolyai sokáig él a volt tagok emlékezetében, bárhová kerültek is a világban. Itthon a nagy tervek megvalósításában sokan vezetők, jó szakemberek lettek. Közülük akadémikus, miniszter, jó néhány egyetemi tanár, ipari vezető szakember stb. került kis és megállták a helyüket a külföldre szakadt egykor volt kollégisták is.

Köszönöm a beszélgetést.

dr. Tatai Zoltán

KÖZÉPPONTBAN A MINŐSÉG

A közoktatás közszolgáltatás, így joggal fogalmazódnak meg vele szemben hatékonysági elvárások. Az állam - képviselve polgárait - jogosan várja el, hogy az adófizetők befizetéseiből biztosított közpénzek felhasználása hatékonyan történjék. Az oktatás a közkiadások egyik legjelentősebb tétele, éppen ezért hosszú távon a közoktatásra fordított erőforrások csak akkor növelhetők, ha egyben biztosítható e források hatékony, magas minőséget biztosító felhasználása. Ehhez elengedhetetlen egy a teljesítményváltozásokat rendszeresen jelezni képes rendszer kiépítése.

Az ezredfordulóhoz közelítve le kell számolni azzal a nosztalgiával, amely a központi tanfelügyelet visszaállításától reméli a szakmai munka hatékony ellenőrzését, értékelését és folyamatos javítását.

Új rendszerre van szükség, amely pozitív, megerősítő, fejlesztő jellegű. Az értékelésnek, ellenőrzésnek és minőségbiztosításnak ugyanakkor a közoktatási intézmények mellett ki kell terjednie a fenntartók működésére is.

AZ ELLENŐRZÉS HELYZETE ÉS A TOVÁBBLÉPÉS ESÉLYEI

Az ellenőrzés az intézmény működésének a hatályos jogszabályoknak illetve pedagógiai dokumentumoknak - a fenntartó által elfogadott nevelési, illetve pedagógiai program - való megfelelését vizsgálja. Az ellenőrzés - igazodva a hatályos jogszabályokhoz - kiterjed az intézmények fenntartóira is.

Az elmúlt időszakban rendkívüli problémát jelentett, hogy a hatályos közoktatási törvény nem határozta meg pontosan az ellenőrzési, illetve értékelési feladatokat. A közoktatásról szóló törvény módosításával sor kerül ezen probléma feloldására; a törvényszöveg pontosan definiálja az értékelés, az ellenőrzés és a minőségbiztosítás fogalmát.

Az ellenőrzés szerepe ma nem tisztázott. Előfordulása mind az óvodákban, illetve iskolákban, mind a fenntartókat illetően esetleges, szórványos. A közoktatási intézmények fenntartók által megrendelt elle-

nőrzését rendszeressé és kötelezővé kell tenni. Mivel ez jelenleg a fenntartó döntésének függvénye, ezért jogi úton kell előírni az ellenőrzési kötelezettséget, ugyanakkor az ellenőrzést időben el kell választani az önkormányzati választásoktól, illetve az intézményvezető megbízások időpontjától.

Tekintettel arra, hogy az ellenőrzés intézményekre irányuló, földrajzilag szétszórt feladat, ugyanakkor mind a fenntartók, mind a központi oktatásirányítás számára meghatározó információforrást jelent, szükséges e feladatok koordinálására intézményhálózatot kialakítani. A közoktatásról szóló törvény módosítása ezért létrehozza az Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpontot, melynek feladata, hogy a szakmai szolgáltató intézményektől elkülönítetten - de velük, valamint a közoktatási szakértőkkel és a piaci szolgáltatást végző cégekkel együttműködve - szervezze és koordinálja ezt a tevékenységet. Az Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpont tevékenysége kiterjed az intézményfenntartók közoktatás-irányítói tevékenységének ellenőrzésére is.

- Oktatási Minisztérium -

Kardos László emlékkiállítás Pápán

A kiállítás megnyitója (Balról: Rostáné Nagy Rózsa, dr. Pogány Mária, dr. Hermann István, Szabó Istvánné)

„Engem teljesebb emberré, magamnál többé a népi kollégiumok tettek, mint ahogy bizonynyal hozzájárultam én is, hogy a népi kollégiumok a maguk virágkorában azzá lettek, amik voltak.”

Kardos László

Az ezredforduló küszöbén nemcsak a jövőbe tekintünk nagy érdeklődéssel, hanem egyre többször kutatjuk a múltat. Kollégiumi berkekben a kollégium történet elkészítése, a névadóról való megemlékezés a hagyománytiszteleten alapszik, ám egy-egy országos jelentőségű életmű, vagy a korszak bemutatása, méltó megidézése ritkán adatik meg.

Intézményünk, a Bocsor István Középiszkolai Kollégium a közelmúltban rendezte meg – a kollégiumok közül tizedikként – a Kardos László emlékkiállítást, amelynek megnyitóját a tudós özvegye, dr. Pogány Mária is megtisztelte részvételével. A rendezvényen jelen volt Szabó Istvánné, a KSZ Heves megyei elnöke és dr. Hermann István, a Városi Könyvtár igazgatója. Az igen nagy eszmei és anyagi értéket képviselő anyagot Pápa város diákjainak, kollégistáinak, a felnőtt érdeklődőknek, a megyénk kollégiumaiban dolgozó nevelőtanároknak mutattuk be. Igyekeztünk gondosan, méltóképpen kiállítani a gazdag gyűjteményt.

A Kollégiumi Szövetség érdeme, hogy a dr. Pogány Mária által ren-

delkezésre bocsátott fotók, tárgyi emlékek nagyon esztétikus formában, csoportosítva, feliratozva, áttekinthetően kerültek átadásra.

Ki volt Kardos László?

Kardos László (Tótkeresztúr, 1918. november 12. - Budapest, 1980. március 3.) etnográfus, ifjúság- és kultúrpolitikus, a néprajztudományok kandidátusa. A Győrffy Kollégium igazgatója, a Népi Kollégiumok Országos Szövetségének Kossuth-díjas főtákará, a Néprajzi Múzeum főigazgatója.

A jelenkori magyar falu etnográfiai és szociológiai problémáit kutatta, foglalkozott a magyar nép vallásos életével.

Főbb művei:

- Az Őrség népi táplálkozása
- Boldog emberek közössége
- Kardos László börtönírásai

Sokirányú közéleti tevékenysége, gazdag életútja megbecsülendő, tiszteletreméltó. Külön említést érde-

mel, hogy mindössze 30 évesen átvette a demokratikus nevelés terén kifejtett munkájának elismeréseképpen a Kossuth-díjat. A kiállított anyagban szerepel többek között Kardos László doktori diplomájának másolata. Doktori fokozatát az Őrség népi táplálkozása című, ma már klasszikus falumonográfiával védte meg. Láthatók még a Győrffy István Kollégium és az 1945-ben alakult Petőfi Sándor Kollégium dokumentumai, mint pl. felvételi tájékoztató, kollégiumi tablók, csoportképek. E két kollégium összefogása nyomán jött létre a Népi Kollégiumok Országos Szövetsége mozgalom.

1947. szeptemberében a szövetség új alapokra fektette a kollégiumi ifjúság nevelésének elveit. Pedagógiai munkaversenyt indítottak, s nagy hangsúlyt fektettek a kollégiumi kisközösségek demokratikus önkormányzatának biztosítására, a hatékony nevelőmunkára.

A fotók mellett helyet kaptak Kardos László kitüntetései, mint pl. a Munka Érdemrend arany fokozata (két alkalommal kapta meg), az 1956-os emlékérem adományozó okirata, a tudományok kandidátusának oklevele, valamint kedves emlékei, amelyek az Őrséghez fűzték. A népi dísz- és használati tárgyak mellett sorakoznak az egyetemes kultúra iránti érdeklődését bizonyító afrikai, laoszi, vietnámi, olasz, spanyol, orosz szobrok, poharak, tányérok.

Könyvei, írásai ugyancsak a sokoldalú emberről tanúskodnak.

- *Egyház és vallásos élet egy mai faluban*, - *Bakonycsernye* 1965. (Ezzel a munkájával nyerte el a kandidátusi fokozatot.)
- *Parasztdiáksors (Valóság 1946.)*
- *Tiszaigar, egy tiszántúli falu életrajza 1744-1944.*
- *A Kardos László börtönírásai 1957-63. című könyv az örök segítőtárs, a feleség lelkes munkájának köszönhetően jelenhetett meg.*

Rostáné Nagy Rózsa igazgató

KOLLÉGIUM ÉS VÁROSISMERETI VETÉLKEDŐ

Kalocsán, a Hunyadi János Középiskolai Kollégiumban már hagyománnyá vált a városismereti vetélkedő megrendezése. Erre idén október 28.-án került sor, egy önkormányzati nap keretében. A nap folyamán tehát a diák-önkormányzati tagok helyettesítették a nevelőtanárokat, ami mind a tanulónak, mind az ideiglenes „tanároknak” tetszett.

A délutáni szilencium után hideg vacsora, büfé, valamint a Kollégiumokért Közalapítványhoz benyújtott pályázat díjainak kiállítása várta az érdeklődő diákokat. Igazgató úr rövid beszédet mondott a kiállított tárgyakkal kapcsolatban, majd végre felszabadulva a DÖK-ösök megkezdhették a vetélkedő lebonyolítását.

Az elsősök nagy izgalommal, de türelemmel várták, hogy az elmúlt 2 hónapban szerzett tudásukat összemérhessék. A feladatlapok egyaránt tartalmaztak gondolkodtató feladatokat, a városról, nevezetességekről és természetesen a kollégiumról szóló kérdéseket. Itt csak az

igazán felkészült csoportok állhatták meg a helyüket, azok, akik tényleg komolyan vették a versenyre való felkészülést. A 14 résztvevő csoportból az első hármat tortával díjaztuk, ami pillanatokon belül el is fogyott. Az első 3 helyezett a következő:

I. helyezett: Huligánok

II. helyezett: Gengszterek

III. helyezett: Öt törpe

Ezen kívül minden résztvevő kapott egy szelet csokit. A költségeket a DÖK állta.

A vetélkedőt követte a várva-várt buli, ami (tanáraink szerint kicsit hangosan, de) nagyon jó hangulatban egészen tíz óráig tartott. A nap végén kimerülten, de vidáman dőltünk az ágyainkba.

Visszahallott hírekből állapítottuk meg, hogy a nap alapvetően jól sikerült, s következtetést vontunk le azzal kapcsolatban, hogy legközelebb a versenyt nem egy, hanem több, legalább ilyen hangulatos napon rendezzük meg.

Köszönet és elismerés illeti meg **Gallina Zoltánné** nevelőtanár munkáját, aki a kérdéseket összeállította, valamint a verseny lebonyolításában közreműködő DÖK-tagokat. Külön kiemelve **Benyiczki Éva**, **Kapitány Anett** és **Szilágyi Szabolcs** tanulók munkáját.

KOLLÉGISTÁK A CSÚCSON

Kapitány Anett és Mezei Pálné

A kalocsai Hunyadi János Középiskolai Kollégiumból Gulyás Béla igazgató, Mezei Pálné nevelőtanár és jómagam, október 16-án a szeles és kissé fagyos délutánján feljutott a csúcsra. Csúcs ez az érzés! – gondoltuk mindazokkal együtt, akik a Soros Alapítvány által támogatott és vezetett „Önfejlesztő Kollégiumok programjában” részt vett Mátraházán. Az öt napos

program eseményekben és szakmai tapasztalatokban gazdag volt.

Elsajátítottuk „Popper Péter kompenzáló pedagógiai alapelveit”, kerestük, kutattuk, hogy milyen lehet az ideális nevelőtanár, és bepillantottunk a Diákjogi Carta által oly érintetlennek mondott diák, intim-szférájába is. Kétségtelenül vidám, tartalmas program volt ez tanároknak és diákoknak egyaránt.

*Kapitány Anett
tanuló*

Az elismerés iránti igény, mint szükséglet

Amikor e témáról gondolkodni kezdtem, s belehelyeztem képzeletem az iskolai és a kollégiumi nevelés egészébe, óhatatlanul Mérei Ferenc egyik tanítása jutott eszembe. „*Aki elsősorban tanítani akar, annak számára a pedagógiának két fő fejezete van, az „amit” és az „ahogyan”: anyag és módszer. Aki elsősorban nevelni akar, annak számára az „amit” és az „ahogyan” a célt és a légkört jelenti.*”

Amennyiben ez intelem mellett indoklásért valamely pszichológiai irányzathoz fordulunk, úgy elsősorban A. Maslow elméletéről kell szólnunk. Ő mindenekelőtt az emberi motiváció fogalmát és a motívumok szerveződését vizsgálta. Úgy látta, hogy az aktualizálódó motívumok mögött különböző emberi szükségletek lakoznak. Ezek az ő felfogásában ösztönszerűek és hierarchiát alkotnak. Gyakran piramis formájában ábrázolják e hierarchikus rendszert, melynek alapját az alapvető, fiziológiai szükségletek alkotják. Erre épülnek az ún. biztonságérzés szükségletei. A továbbiakban következnek a már szociális jelleget öltő affiliációs szükségletek. Ezek a valahová tartozás, a szeretet, az elfogadás szükségletei. Továbbépítve a szükségletpiramist, megtaláljuk a megbecsülés, a presztízs s az önérvényesítés szükségleteit. Ezekhez kapcsolható a mások által történő elfogadás, mely implicit értékelés is, s az elismerés, dicséret, megbecsülés, melyek nyilvánvalóan értékelések is. Az elismerés, megbecsülés ennél fogva pontosabban meghatározható szükségletek, mint – ezúttal csupán a teljesség kedvéért – a piramis csúcsán az önmegvalósítás, a kiteljesedés szükséglete.

E szükséglet-hierarchia egyik üzenete lehet számunkra az, hogy az elfogadottság és a pozitív értékelés szükséglete a szociális jellegű szükségletek között sürgető és fontos.

Carl R. Rogers, a humánpszichológia másik nagy jelentőségű képviselője a személyiség, az „én” fejlődésével kapcsolatban külön jelöli meg a „Pozitív értékelés szükséglete” kategóriát. „E szükséglet az embernél általános érvényű és az egyénnél átfogó és tartós. Az elmélet szempontjából mellékes, hogy a másoktól nyert tapasztalatokon és ezekből levont következtetéseken is ala-

pul...” Hatékony tényező, magyarázza Rogers másutt, s kifejti, hogy elvezet aztán az önelfogadás szükségletének kifejlődéséhez.

A kollégiumban az itt adott lehetőségeknél fogva részletesebben és árnyaltabban, a személyiség több tényezőjére tekintettel a tanár jobb, ha tudatosan, mint ösztönösen állít fel egy mércét. Folyamatosan tett észrevételeivel, értékelő megjegyzéseivel, tanácsaival, biztatásaival hozzásegíti a tanulókat a többé-kevésbé sokrétű és hiteles önismerethez és emberismerethez. Ugyanakkor kialakít egy képet a tanulóban mind a hozzájuk, mind az értékekhez való viszonyát illetően. Ez jelentős hatással van diákjaira, és meghatározójává válik a tanár-diák kapcsolatnak is.

E vázolt folyamatnak eredményeképpen a tanulóban alakul saját énképe, mégpedig annál sokrétűbben, komplexebben, minél több mindegyikre terjed ki a tanárok minősítése.

Hasonlóképpen alakul véleménye másoktól, osztálytársairól, s idővel megszerzi mások és saját maga sokoldalú, reális értékelésének készségét.

Summa summárum: Megtanulja a mások és saját maga személyiségének korrekt és igazságos értékelését, ennek stílusát.

Hogy ez a jártasság azután mennyi és milyen további készségnek szolgálhat alapul (pl. tárgyilagosság, megértés, empatia, helyes kritikai készség,

analizáló és szintetizáló jártasság, stb.) ez most túl esik témánk körén. Szándékom csupán az volt, hogy érzékeltessem e kérdés súlyát.

Arra viszont még szeretnék utalni, hogy bármennyire is fontosnak tartom a tudást, de amennyiben kizárólag ezt értékeljük diákjainknál, ezzel bizonyos egyoldalú intellektuális értékelést végzünk. Holott célunk nem lehet csupán ez, mikor éppen a kollégiumi élet teszi lehetővé a diákok sokoldalú megismerését, személyiségének sokoldalú, árnyalt értékelését. Sokszor találkozunk pozitívan értékelhető megnyilvánulásokkal, teljesítményekkel, melyeket így megerősítve hatékonyabban tudjuk lebontani a nemkívánatos személyiségvonásokat, személyiségbeli megnyilvánulásokat.

Gajdár István tanár

Pályázati felhívás

A siófoki Középiskolai Diákotthon ebben a tanévben ünnepli fennállásának 10. évfordulóját. Rendezvénysorozatunk fővédnöke Dr. Gyenesei István a Somogy Megyei Közgyűlés elnöke.

A jubileumi év alkalmából alkotói pályázatot hirdetünk minden középiskolás kollégistának.

Pályázni lehet:

- ☞ *irodalmi és*
- ☞ *képzőművészeti alkotással.*

Minden pályázó műfaji megkötöttség nélkül egy alkotással vehet részt.

FELHÍVÁS

A tatai József Attila Középfokú Kollégium Komárom-Esztergom megye képviselőjében körültekintően készül a VII. Országos Kollégiumi Diáktalálkozó megrendezésére. Elképzelésünkben központi helyet foglal el a kapcsolódás a milleneumi megemlékezésekhez (tekintettel a Komarno - Komárom - Tata sokadalom rendezvényére). Ennek keretében felhívással fordulunk az ország középiskolás kollégiumai (diákotthonai) diákönkormányzataihoz.

Helyi szervezőmunkával, tehetséges társaitok aktivizálásával segítsétek közös ügyünk, a diáktalálkozó sikerességét, amelynek találkozó tervezett időpontja: **2000. július 10 - 16.**

1. A diáktalálkozó keretén belül a következő kategóriákban lehetőséget kívánunk nyújtani a diákalkotók bemutatkozásához:
 - **vers és próza** (létszámkorlátozás nélkül)
 - **képzőművészeti alkotás** (létszámkorlátozás nélkül)
 - **hangszeres zene** - saját hangszer használatával (létszámkorlátozás nélkül)
 - **tánc** - néptánc, társastánc, szalontánc (szóló- vagy kollégiumonként 1 pár)
 - **diák színjátszás** (legfeljebb 8 fő szereplő részvételével).

A bemutatandó alkotásokat, illetve nevezéseket **2000. április 30-ig kell eljuttatni a rendező kollégium címére.** A létszámkorlátozás nélküli kategóriákban a benevezett alkotásokat független bírálókkal zsűriztetjük, majd az ő véleményük alapján **2000. június hónap első felében küldünk meghívót az elismerésre kiválasztottaknak.**

A pályázatok jeligések (leragasztott borítékban név, életkor, kollégium, lakcím).

Zsűrizés: a pályamunkákat szakemberekből álló zsűri bírálja el.

Díjazás:

Kategóriánként az első, második és harmadik helyezettek oklevelet, könyv- ill. tárgyjutalmat kapnak.

Különdíj: a június 11-16. közötti héten nyaralás a kollégiumunkban félpanziós ellátással.

A helyezetteket meghívjuk a kiállítás megnyitására 2000 márciusában, melyre külön meghívót küldünk.

A pályamunkák beadási határideje:
2000. február 15.

Postacím:

Középiskolai Diákotthon

8600 Siófok, Beszédes sétány 79.

További felvilágosítás kérhető a

84/311-630-as telefonszámon.

2. A diákszövetség megválasztandó új vezetősége számára bemutatkozásra, alkalmasság bizonyítására lehetőséget szeretnénk teremteni. Kérjük a kollégiumi diákönkormányzatok tisztségviselőit, hogy felkészült jelöltekkel delegáljanak az Országos Gyűlésre. Együtt teremtsük meg a lehetőségét, hogy a választásra jogosult küldöttek a legalkalmasabb diákvezetőkre voksolhassanak.

A küldöttek és a résztvevők neveit 2000. június 15-ig várjuk.

3. Kollégiumotok, kapcsolódó iskolátok nemzetközi kapcsolatát kihasználva hívjátok meg a külföldi partnerintézmény(ek) diákképviselőit a találkozóra.

A külföldi résztvevők létszámát, esetleg neveit **2000. május 31-ig küldjétek el a rendezőkhöz.**

Cím:

Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat József Attila Középfokú Kollégiuma

2890 Tata, Tanoda tér 5.

Tel.: 34/487-087; Fax.: 34/487-051

Kálmán Ágnes
diákönkormányzat elnöke

Takács Ernő
igazgató

KÖZLEMÉNY

A fővárosi Táncsics Mihály Kollégiumban működő Kollégiumi Oktatási és Nevelési Alapítvány ezúton köszöni az adományozóknak a jövedelemadójuk 1%-ának felajánlását. A beérkezett 51.000 Ft a jól tanuló diákok ösztöndíját gyarapította.

Óriás, vagy gyermek?

Mi vagy most te?

Egy óriás, hatalmas, szilaj ember, ki dolgozik éjt nappallá téve a családjáért, otthonáért, magáért.

Az arcodat ráncok borítják mind sűrűbben és sűrűbben.

A fejen megbúvik egy - egy kóbor ősz hajszál, ami csak több és több lesz.

Az idő, a munka meggyűr, fáradttá tesz.

Még látom az erőtől duzzadó kezet, mely idővel megkopott (pedig nemrég engem emelgetett, óvott, vigyázott), megkopott,

mint a kavics, melyet az ár sodor magával, viszi... koptatja egyre, míg elfakul az idő tengerén.

Ki hinné, hogy ez a két tenyér és tíz ujj ugyancsak egy kis lényé volt. Azé az emberé, aki nem félt neki-vágni az ismeretlennek, pedig nem tudta mi vár rá fenn, otthonától messze.

Szülei elküldték, hogy tanuljon, ismerjen föl új dolgokat, ő ment előre a távolba, a

vasúti szerelvényeken zötykölődve, és megérkezett.

A gőzölgő szerelvényről leszállva csak állt az állomás peronján, a nagy fővárosban, az idegenben.

Kis apró, törekeny kezei hatalmas bőröndöt szorongatva, figyelve várt egy ismerős szempárra, aki talán érte indult.

Az állomás lassan kiürült, a kifutott vonatok kattogása is már a távolban töri a csendet.

Ő csak áll, szemét könnyek lepik

el. Egyedül volt, elhagyatottan. Késve, de megérkezett, akire várt. Boldog volt, hogy mégsem jött hiába, örült, hogy mégis várták.

Boldog vagyok, hogy most itt van velem. Örülök, hogy én vagyok gyerek és ő vár engem amikor hazamegyek.

Meggyűrten, fáradtan, de vár.

Balogh Edina,
(Hajnóczy Koll. diáklapja, Pécs)

Karácsonyi emlék

Ahogy közeledik az idei karácsony, mindinkább eszembe jutnak a régiék. A szép emlékek a családról. A karácsony előtti hét hangulata.

Szokásunkhoz híven kimentünk karácsonyfát venni. Én, a testvéreim és édesapám. Édesanyám addig az ebédet készítette. Akkor is, mint mindig, nagy fát vetünk, családi házban laktunk ugyanis.

Elérkezett a karácsony előtti nap, a szenteste. Későn keltünk, hogy kipihenjük végre a hétköznapok korai hajszáját. A munkamegosztás megint úgy történt, mint a fa vásárlásakor. Anyu elkészítette az ebédet, addig mi felaggattuk az égőket, díszeket, szaloncukrokat a fára. Majd megebédeltünk, aztán vártuk az estét. Amint beesteledett, elmentünk a nagyszülőkhöz vacsorázni.

Mikor betoppantunk az ajtón, mindenki szaladt az itteni fenyőfához, hogy mit is kapott a "Jézuskától". Ezután vacsoráztunk és beszélgettünk. Kis idő elteltével hazamentünk, és futottunk a mi karácsonyfánkhoz. Mindenki bontogatta a saját ajándékát. Ekkor, emlékszem, végignézttem a családomon. A testvéreimen, akiknek a szemén látszott, hogy "igen, eltaláltatok, mit szerettem volna kapni" a szüleimen, akik boldogok voltak.

Mára már megértettem, hogy akkoriban mennyire az számított nekem, hogy mit is kapok ajándékba. Ahogy az életem megváltozott rájöttem, de jó is annak, akinek van családja. Milyen nagyszerű is a családdal együtt ünnepelni, együtt lenni.

Hiszen már tudom, nincsen fontosabb a családnál.

Kárpáti Zoltán
József Attila Kollégium, Székesfehérvár

LINGENI KIRÁNDULÁS

Tschüss! Intgettünk a buszból a németeknek, mikor tíznapos utunk után haza indultunk Lingemből.

Iskolánk a Mezőberényi Petőfi Sándor Gimnázium minden évben külföldi csere utakat szervez Németországba. Ilyenkor családoknál lakunk, akiknek gyermekei aztán márciusban viszonzó látogatásukat. Ilyenkor iskolánk kollégiuma biztosítja számunkra az ellátást. Ez a tíz nap egyszerűen fantasztikus volt.

Lingen, 35.000 lélekszámú város Németország északi részén fekszik, nagyon közel a holland határhoz. A program elég sűrű volt. Voltunk tanítási órákon a helyi gimnáziumban és ellátogattunk Hollandiába is. Estchede és Amsterdamba. Az amsterdami városnézés felülmulatlanul szép volt és óriási élmény volt számunkra. Utolsó nap még kirándultunk Brémába is, ami szintén nagyon különleges volt. Természetesen megnéztük a megye és (Emsland) összes nevezetességét. A tanács házát, a Mocsár Múzeumot és egy gyárat, amely arról nevezetes, hogy itt készülnek a világ leggyorsabb vonatai. Sajnos az idő nem mindig kedvezett nekünk de ennek ellenére nagyon jól éreztük magunkat. Az utazásra Takács Tibor tanár úr és Oláh Barbara kísért el bennünket, és intézték ügyes-bajos dolgainkat. Tíz nap után szerencsésen bár fáradtan érkezünk haza a 24 órás út után. Már nagyon várjuk német barátaink leveleit, és a tavaszi viszont látást.

Farkas Zsuzsanna 10.C
Petőfi S. Gimnázium Kollégiuma, Mezőberény